ÖZET

Eczane, ilaçların firmalardan hastalara ulaştırılmasını sağlayan ve bu amaçla yapılacak faaliyetlerin

gerçekleştirilmesinde önemli rol oynayan bir noktadır. Bu çalışmada bir eczane için gözlemlenen

ihtiyaçlara ve iş kurallarına göre bir veri tabanı tasarımı yapmak amaçlanmıştır.

Eczane ilaç satış sistemi, genel işleyişi ve birimlerin birbirleri ile ilişkileri hakkında bilgi veren bir

veri tabanı tasarımıdır. Bu çalışma temel olarak 5 aşamadan oluşmaktadır; sistemin analizi, iş

kuralları ve ilişkilerin belirlenmesi, gerekli kavramsal ve mantıksal tasarımların yapılması, SQL

üzerinde ilişkisel şemanın oluşturulması ve bir uygulama ara yüzünün yapılmasıdır. Eczane ilaç

satış sistemi tasarımını göstermek amacıyla Chen ER diyagramı ve ilişkisel veritabanı şeması

kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: veritabanı tasarımı, eczane ilaç satış sistemi, eczane otomasyonu

İÇİNDEKİLER

Ö	ZE	Т	0
1.		SİSTEM ANALİZİ	3
	1.	1. İş Kuralları	3
2.		KAVRAMSAL VERİTABANI TASARIMI	.4
3.		MANTIKSAL VERİTABANI TASARIMI	.5
4.		VERİTABANI OLUŞTURMA	6
	4.	.1. Veritabanı Diyagramı	6
	4.	.2. Tablo Görünümleri	7
	4.	.3. Tablo Verilerinin Görünümleri	.9
5.		VERİTABANINDAKİ DÜZENLEMELER	12
	5.	.1. Veritabanı İçin Üretilen Gömülü Yordamlar	12
		5.1.1. Hasta listesi üreten gömülü yordam	12
		5.1.2. Yeni hasta kaydı yapan gömülü yordam	12
		5.1.3. Mevcut hasta kaydını güncelleyen gömülü yordam	12
		5.1.4. Mevcut hasta kaydını silen üreten gömülü yordam	13
		5.1.5. İlaç listesi üreten gömülü yordam	13
		5.1.6. Yeni ilaç kaydı yapan gömülü yordam	14
		5.1.7. Mevcut ilaç kaydını güncelleyen gömülü yordam	14
		5.1.8. Mevcut ilaç kaydını silen gömülü yordam	15
		5.1.9. Reçete listesi üreten gömülü yordam	16
		5.1.10. Yeni reçete kaydı yapan gömülü yordam	16
		5.1.11. Mevcut reçete kaydını güncelleyen gömülü yordam	16
		5.1.12. Mevcut reçete kaydını silen gömülü yordam	17
		5.1.13. İlaç satış listesi üreten gömülü yordam	18
		5.1.14. Yeni ilaç satış kaydı gömülü yordam	18
		5.1.15. Mevcut ilaç satış kaydını güncelleyen gömülü yordam	18
		5.1.16. Mevcut ilaç satış kaydını silen gömülü yordam	19
		5.1.17. Yabancıl anahtar listelerini üreten gömülü yordam	19
	5.	.2. Gömülü Yordamlarda Kullanılmak İçin Üretilen Tablo Tipleri	20
		5.2.1. Reçete satırlarının sunucuya gönderilmesinde kullanılacak tablo tipinin oluşturulması	20
		5.2.2. İlaç satış satırlarının sunucuya gönderilmesinde kullanılacak tablo tipinin oluşturulması2	21
	5.	.3. Veritabanı İçin Üretilen Kullanıcı Tanımlı Fonksiyon	21
		5.3.1. Ödeme tutarını hesaplayan fonksiyon	21
	5.	.4. Veritabanı İçin Üretilen Tetikleyici	21
		5.4.1. Reçete tarihini kontrol eden tetikleyici	21
6.		ARAYÜZ YAZILIMI	22
	۶	1 Ana Form	วว

6.1.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	22
6.1.2. Açıklama	22
6.1.3. Kaynak Kodları	22
6.2. Hasta Listesi	23
6.2.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	23
6.2.2. Açıklama	24
6.2.3. Kaynak Kodları	24
6.3. Hasta Formu	25
6.3.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	25
6.3.2. Açıklama	25
6.3.3. Kaynak Kodları	25
6.4. İlaç Listesi	27
6.4.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	27
6.4.2. Açıklama	27
6.4.3. Kaynak Kodları	28
6.5. İlaç Formu	29
6.5.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	29
6.5.2. Açıklama	29
6.5.3. Kaynak Kodları	29
6.6. Reçete Listesi	31
6.6.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	31
6.6.2. Açıklama	31
6.6.3. Kaynak Kodları	32
6.7. Reçete Formu	33
6.7.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	33
6.7.2. Açıklama	33
6.7.3. Kaynak Kodları	33
6.8. İlaç Satış Listesi	35
6.8.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	35
6.8.2. Açıklama	36
6.8.3. Kaynak Kodları	36
6.9. İlaç Satış Formu	37
6.9.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü	37
6.9.2. Açıklama	37
6.9.3. Kaynak Kodları	37
SONUÇ	40

1. SİSTEM ANALİZİ

Bal eczanesi, ilaç satışlarının bilgisayar ortamında takibini sağlayan bir veritabanı uygulaması geliştirmek istemektedir. Bu uygulama ile hasta ve ilaç bilgileri kayıt altına alınacak ve ilaç satış işlemleri yapılacaktır.

Uygulamada olması istenen bazı özellikler aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır:

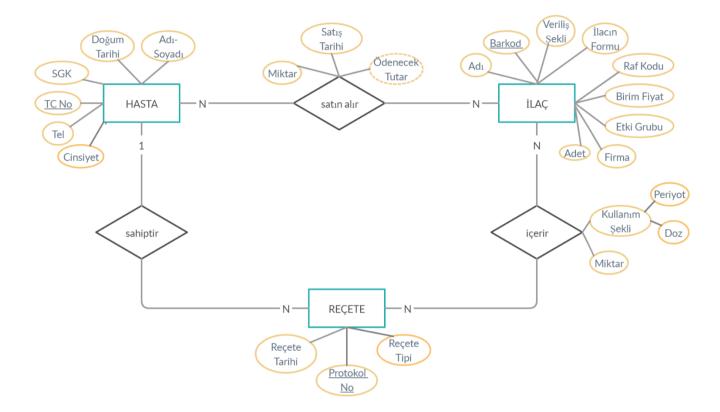
- 1. Hastalara yönelik bilgilerin takibi yapılmaktadır. Bu bilgiler TC kimlik numarası, adı- soyadı, doğum tarihi, cinsiyeti, telefon numarası ve bağlı olduğu SGK sistemi (Emekli sandığı, Bağ-kur, SSK) olup olmadığı, reçetesi ve aldığı ilaçlardır.
- 2. Reçeteli ilaç alımında hastanın reçete kaydının alınması gerekmektedir. Reçetesiz ilaç alımında ilaç veriliş şekli bilgisi eczacı tarafından kontrol edilmelidir.
- 3. Her bir reçetenin protokol numarası, reçete türü (normal, kırmızı, yeşil, mor, turuncu) ve reçetenin yazıldığı tarih uygulama üzerinden takip edilecektir.
- 4. Reçetede bulunan her bir ilacın miktarı, kullanım dozu ve kullanım periyodunun bilgileri tutulmalıdır.
- 5. Eczanede bulunan her bir ilacın barkodu, adı, ilacın formu (tablet, damla, sprey vs.), etki grubu (antibiyotik, analjezik vb.), veriliş şekli (reçeteli, reçetesiz, kontrole tabi vb.), üretici firma, birim satış fiyatı, bulunduğu rafın kodu ve stok adeti kayıt altında tutulmalıdır. Stok adeti ilaç girişlerinde manuel olarak güncellenmelidir.
- 6. Eczanede mevcut ilaç olmaması halinde aynı etki grubuna sahip bir muadili satılabilir.
- 7. Bir hastanın satın aldığı her bir ilacın satış tarihi, miktarı gerekli raporları almak için kayıt altına alınmalıdır. Hastanın SGK' sı yoksa ödeyeceği tutar, aldığı kutu miktarı ve ilacın birim fiyatı çarpılarak bulunur. Hastanın SGK' sı varsa bu tutarın %20'sini ödeyecektir.

1.1. İş Kuralları

- Her bir hastanın birden çok reçetesi olabilir, bir reçete sadece bir hastaya ait olabilir. 1: N ilişkisi vardır.
- Her bir reçetede birden çok ilaç bulunabilir, bir ilaç birden çok reçetede yazılmış olabilir. N: N ilişkisi vardır.
- Her bir hasta birden çok ilaç satın alabilir, her bir ilacı birden çok hasta satın alabilir. N: N ilişkisi vardır.

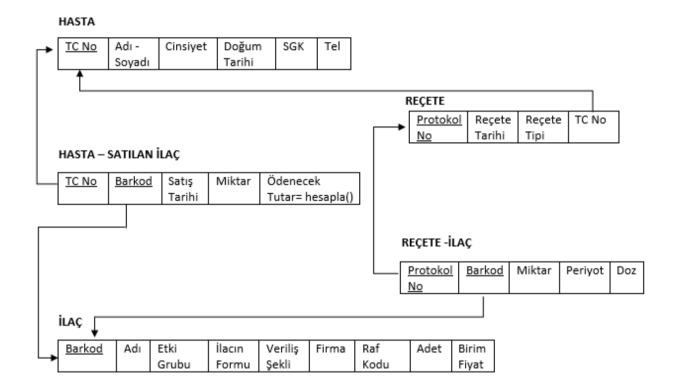
2. KAVRAMSAL VERİTABANI TASARIMI

Eczane ilaç satış sistemi projesi kapsamında ihtiyaçları karşılamak için geliştirilecek bilgisayar uygulamasının kullanacağı kavramsal veritabanı, Chen ER diyagramı ile gösterilmiştir.

3. MANTIKSAL VERİTABANI TASARIMI

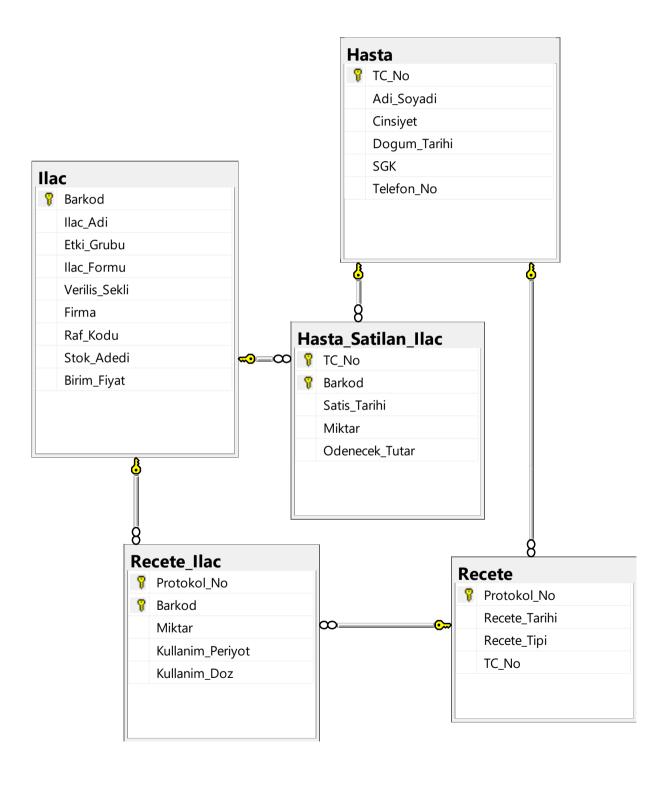
Eczane ilaç satış sisteminin Chen ER diyagramı ilişkisel veritabanı şemasına çevrilmiş ve aşağıda gösterilmiştir.

4. VERİTABANI OLUŞTURMA

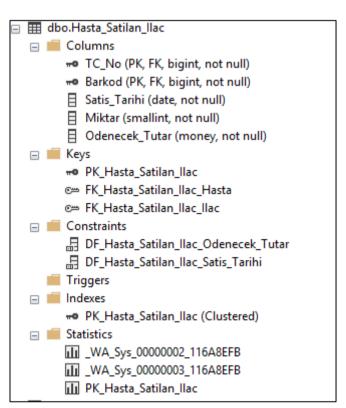
Veritabanı Microsoft SQL Server Management Studio 2018 kullanılarak oluşturulmuştur.

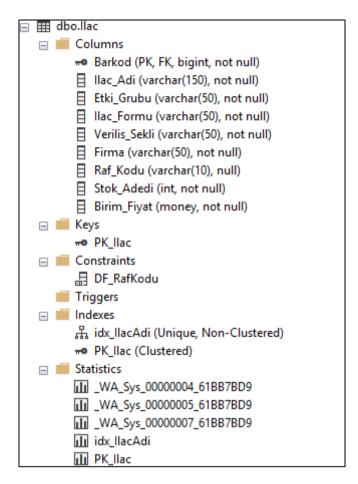
4.1. Veritabanı Diyagramı

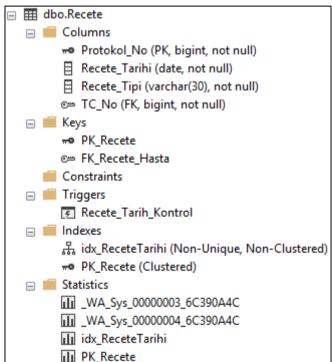

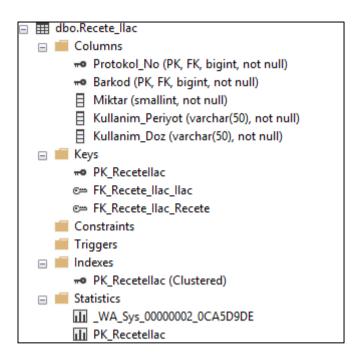
4.2. Tablo Görünümleri

_ _	o.Hasta
□ Ⅲ db	
	Columns
	TC_No (PK, bigint, not null)
	Adi_Soyadi (varchar(80), not null)
	Cinsiyet (char(1), not null)
	Dogum_Tarihi (date, not null)
	SGK (varchar(20), not null)
	Telefon_No (varchar(15), not null)
	Keys
	₩ PK_Hasta
	Constraints
	[B] CK_Cinsiyet
	☐ DF_Hasta_SGK
	Triggers
	Indexes
	品 idx_adisoyadi (Non-Unique, Non-Clustered)
	₩ PK_Hasta (Clustered)
	Statistics
	idx_adisoyadi
	Ⅲ PK_Hasta

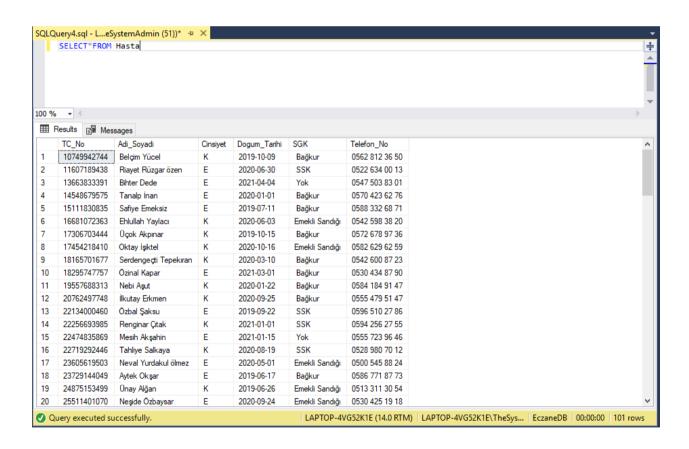

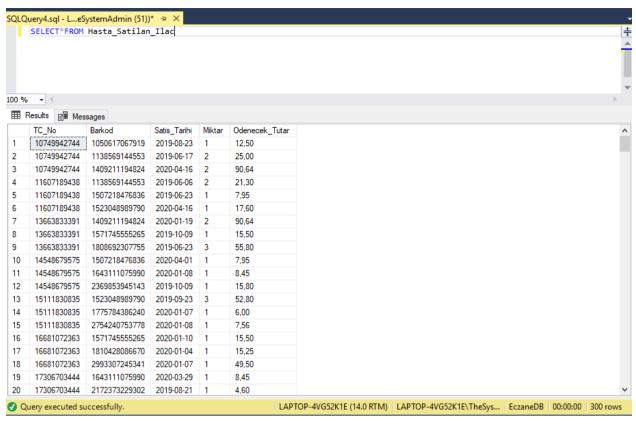

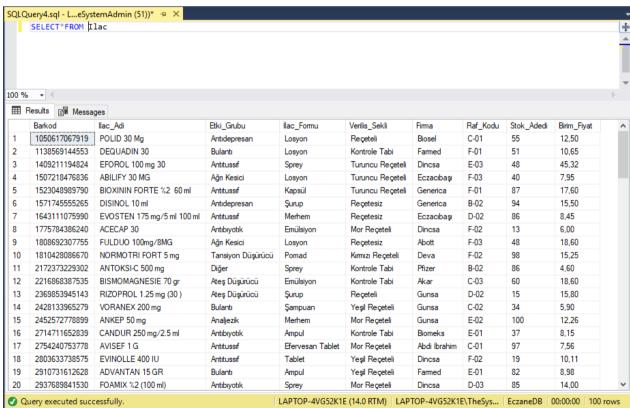

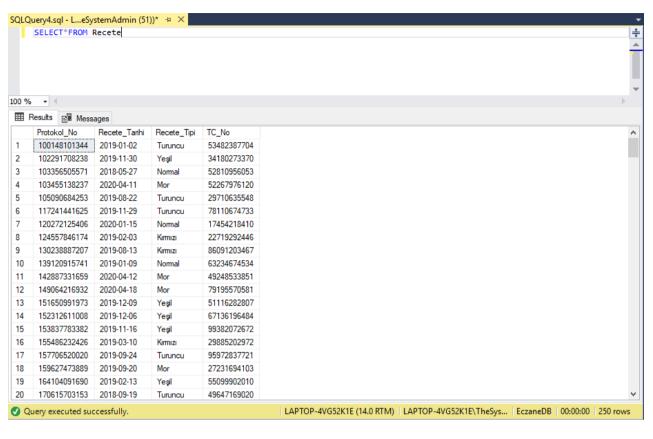

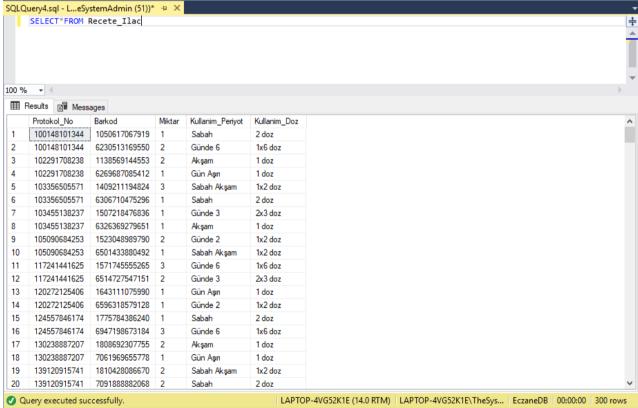
4.3. Tablo Verilerinin Görünümleri

5. VERİTABANINDAKİ DÜZENLEMELER

5.1. Veritabanı İçin Üretilen Gömülü Yordamlar

5.1.1. Hasta listesi üreten gömülü yordam

```
CREATE PROCEDURE [dbo].[HastaListe]
AS
SELECT
TC_No AS [TC Kimlik No],
UPPER(Adi_Soyadi) AS [Ad Soyad],
(CASE Cinsiyet
WHEN 'E' THEN 'Erkek'
WHEN 'K' THEN 'Kadın'
ELSE 'Kaydedilmemiş'
END) AS Cinsiyet,
Dogum_Tarihi AS [Doğum Tarihi],
Telefon_No AS [Telefon No]
FROM Hasta As H
ORDER BY H.TC_No ASC;
```

5.1.2. Yeni hasta kaydı yapan gömülü yordam

```
CREATE PROCEDURE [dbo].[HastaEkle]
@TC No bigint,
@Adi_Soyadi varchar(80),
@Cinsiyet char(1),
@Dogum_Tarihi date,
@SGK varchar(20),
@Telefon No varchar(15)
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC_No=@TC_No))
THROW 50001, 'Girilen TC kimlik numarasına sahip hasta zaten kayıtlı!',1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Adi_Soyadi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'Ad Soyad bilgisi belirtilmemiş!', 1;
INSERT INTO Hasta(TC_No, Adi_Soyadi, Cinsiyet, Dogum_Tarihi, SGK, Telefon_No)
VALUES(@TC No, @Adi Soyadi,@Cinsiyet,@Dogum Tarihi,@SGK,@Telefon No);
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR_MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
```

5.1.3. Mevcut hasta kaydını güncelleyen gömülü yordam

```
CREATE PROCEDURE [dbo].[HastaGuncelle]
@TC_No bigint,
@Adi_Soyadi varchar(80),
@Cinsiyet char(1),
@Dogum_Tarihi date,
@SGK varchar(20),
@Telefon_No varchar(15)
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
```

```
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hasta kaydı bulunamadı!.',1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Adi Soyadi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'Ad Soyad bilgisi belirtilmemis!..', 1;
UPDATE Hasta SET Adi Sovadi=@Adi Sovadi, Cinsiyet=@Cinsiyet,
Dogum Tarihi=@Dogum Tarihi, SGK=@SGK, Telefon No=@Telefon No where @TC No=TC No;
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR_MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.4. Mevcut hasta kaydını silen üreten gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[HastaSil]
@TC_No bigint
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hasta kaydı bulunamadı!.',1;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Recete WHERE Recete.TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hastanın kayıtlı reçeteleri var, öncelikle onları silin!.',1;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta Satilan Ilac WHERE
Hasta Satilan Ilac.TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hastanın satın aldığı ilaç kayıtları var, öncelikle onları silin!.',1;
DELETE FROM Hasta WHERE TC_No=@TC_No;
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.5. İlaç listesi üreten gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[IlacListe]
AS
SELECT
Barkod AS [Barkod],
UPPER(Ilac Adi) AS [Ilacin Adi],
Etki Grubu AS [Etki Grubu],
Ilac Formu AS [Ilacin Formu];
Verilis Sekli AS [Verilis Şekli],
Firma AS Firma,
UPPER(Raf_Kodu) AS [Raf Kodu],
Stok_Adedi AS [Stok Miktari],
Birim_Fiyat AS [Birim Fiyat]
FROM Ilac As I
ORDER BY I.Ilac Adi ASC;
```

5.1.6. Yeni ilaç kaydı yapan gömülü yordam

```
CREATE PROCEDURE [dbo].[IlacEkle]
@Barkod bigint,
@Ilac Adi varchar(150),
@Etki Grubu varchar(50),
@Ilac Formu varchar(50),
@Verilis Sekli varchar(50),
@Firma varchar(50),
@Raf Kodu varchar(10),
@Stok Adedi int,
@Birim Fiyat money
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Ilac WHERE Barkod=@Barkod))
THROW 50001, 'Bu barkoda sahip ilaç zaten kayıtlı!.',1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Ilac_Adi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın ad bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Etki_Grubu)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın etki grubu belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Ilac Formu)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın formu belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Verilis Sekli)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın veriliş şekli bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Firma)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın firma bilgisi belirtilmemis!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Stok_Adedi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın stok bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Birim Fivat)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın fiyat bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
INSERT INTO
Ilac(Barkod,Ilac Adi,Etki Grubu,Ilac Formu,Verilis Sekli,Firma,Raf Kodu,Stok Adedi,Bir
im Fiyat)
VALUES (@Barkod,
@Ilac_Adi,@Etki_Grubu,@Ilac_Formu,@Verilis_Sekli,@Firma,@Raf_Kodu,@Stok_Adedi,@Birim_F
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.7. Mevcut ilaç kaydını güncelleyen gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[IlacGuncelle]
@Barkod bigint,
@Ilac Adi varchar(150),
@Etki Grubu varchar(50),
@Ilac Formu varchar(50),
@Verilis Sekli varchar(50),
@Firma varchar(50)
@Raf_Kodu varchar(10),
@Stok Adedi int,
```

@Birim_Fiyat money

```
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION:
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE:
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Ilac WHERE Barkod=@Barkod))
THROW 50001, 'İlac kaydı bulunamadı!.',1;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Ilac WHERE @Ilac Adi =@Ilac Adi AND Barkod<>@Barkod))
THROW 50001, 'Aynı isme sahip başka bir ilac zaten var!.',1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Ilac Adi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın ad bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Etki Grubu)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın etki grubu belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Ilac Formu)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın formu belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Verilis_Sekli)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın veriliş şekli bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Firma)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın firma bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Stok_Adedi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın stok bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Birim_Fiyat)))<1)</pre>
THROW 50001, 'İlacın fiyat bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
UPDATE Ilac SET Ilac_Adi=@Ilac_Adi, Etki_Grubu=@Etki_Grubu, Ilac_Formu=Ilac_Formu,
Verilis_Sekli=@Verilis_Sekli, Firma=@Firma,Raf_Kodu=@Raf_Kodu, Stok_Adedi=@Stok_Adedi
where Barkod=@Barkod ;
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.8. Mevcut ilac kaydını silen gömülü vordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[IlacSil]
@Barkod bigint
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION:
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Ilac WHERE Barkod=@Barkod))
THROW 50001, 'Ilac kaydı bulunamadı!.',1;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta_Satilan_Ilac WHERE Barkod=@Barkod))
THROW 50001, 'Bu ilacın satış kayıtları var, öncelikle onları silin!.',1;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Recete Ilac WHERE Barkod=@Barkod))
THROW 50001, 'Bu ilacın bulunduğu reçeteler var, öncelikle onları silin!.',1;
DELETE FROM Ilac WHERE Barkod=@Barkod;
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR_MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
```

5.1.9. Reçete listesi üreten gömülü yordam

```
CREATE PROCEDURE [dbo].[ReceteListe]
SELECT
RI. Protokol No AS [Protokol No],
R.Recete Tarihi AS [Recete Tarihi],
R.Recete Tipi AS [Recete Tipi],
R.TC No AS [TC Kimlik Numarası]
UPPER(H.Adi Soyadi) AS [Ad Soyad]
FROM Recete AS R, Hasta AS H, Recete Ilac AS RI
WHERE
R.TC No=H.TC No AND R.Protokol No=RI.Protokol No
GROUP BY RI.Protokol No, R.Recete Tarihi, R.Recete Tipi, R.TC No, H.Adi Soyadi
ORDER BY R. Recete Tarihi DESC;
5.1.10. Yeni reçete kaydı yapan gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[ReceteEkle]
@Protokol No bigint,
@Recete Tarihi date.
@Recete Tipi varchar(50),
@TC No bigint,
@Recete Ilac RcTabloTipi READONLY
SET NOCOUNT ON;
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL READ COMMITTED;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hasta kaydı bulunamadı!.Önce hasta kaydı yapın.',1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Recete_Tipi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'Recete tipi bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Recete Tarihi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'Recete tarihi bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM @Recete Ilac))
THROW 50001, 'Recete hic ilac icermiyor', 1;
IF(EXISTS(SELECT * FROM @Recete_Ilac WHERE (Barkod IS NULL) OR (Miktar IS NULL)OR
(Miktar<=0) OR (Kullanim_Periyot IS NULL) OR
(Kullanim_Doz IS NULL) OR (NOT EXISTS(SELECT * FROM Ilac WHERE Ilac.Barkod=Barkod))))
THROW 50001, 'İlaç seçilmemiş, Miktar yanlış girilmiş!', 1;
INSERT INTO Recete(Protokol_No,TC_No,Recete_Tarihi,Recete_Tipi)
VALUES(@Protokol_No,@TC_No,@Recete_Tarihi,@Recete_Tipi);
INSERT INTO Recete_Ilac (Protokol_No,Barkod , Miktar, Kullanim_Periyot,Kullanim_Doz)
SELECT @Protokol No,Barkod,Miktar, Kullanim Periyot,Kullanim Doz FROM @Recete Ilac
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.11. Mevcut reçete kaydını güncelleyen gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[ReceteGuncelle]
@Protokol No bigint,
@TC_No bigint,
```

```
@Recete Tarihi date,
@Recete Tipi varchar(50),
@Recete Ilac RcTabloTipi READONLY
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION:
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Recete WHERE Protokol No=@Protokol No))
THROW 50001, 'Recete kaydı bulunamadı!.',1;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hasta tanımlı değil!.',1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Recete Tarihi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'Recete Tarihi bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(LEN(LTRIM(RTRIM(@Recete Tipi)))<1)</pre>
THROW 50001, 'Recete tipi bilgisi belirtilmemiş!..', 1;
IF(EXISTS(SELECT * FROM @Recete_Ilac WHERE (Barkod IS NULL) OR (Miktar IS NULL) OR
(Kullanim Doz IS NULL) OR (Miktar<=0) OR (Kullanim Periyot IS NULL) OR
(NOT EXISTS(SELECT * FROM Ilac WHERE Barkod=Ilac.Barkod))
)) THROW 50001, 'İlaç seçilmemiş, miktar yanlış girilmiş!', 1;
UPDATE Recete SET Protokol_No=@Protokol_No, Recete_Tarihi=@Recete_Tarihi,
Recete_Tipi=@Recete_Tipi
WHERE TC_No=@TC_No and Protokol_No=@Protokol_No;
DELETE Recete Ilac WHERE Protokol No=@Protokol No AND Barkod NOT IN (SELECT Barkod
FROM @Recete Ilac)
UPDATE
Recete Ilac
SET Recete_Ilac.Barkod=RI2.Barkod,
Recete Ilac.Miktar=RI2.Miktar,
Recete Ilac.Kullanim Periyot=RI2.Kullanim Periyot,
Recete Ilac.Kullanim Doz=RI2.Kullanim Doz
FROM Recete Ilac AS RI1, @Recete Ilac AS RI2
INSERT INTO Recete Ilac(Barkod, Miktar, Kullanim Periyot, Kullanim Doz)
SELECT RI.Barkod, RI.Miktar, RI.Kullanim Periyot, RI.Kullanim Doz FROM @Recete Ilac AS
RI WHERE RI.Barkod NOT IN (SELECT Barkod FROM Recete Ilac WHERE
Protokol No=@Protokol No);
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerçekleştirildi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR_MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.12. Mevcut reçete kaydını silen gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[ReceteSil]
@Protokol No bigint
AS
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION:
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Recete WHERE Protokol No=@Protokol No))
THROW 50001, 'Recete kaydı bulunamadı!.',1;
IF(EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Recete Ilac WHERE Protokol No=@Protokol No))
THROW 50001, 'Recetede kayıtlı ilaçlar var, öncelikle onları silin!.',1;
DELETE FROM Recete Ilac WHERE Protokol No=@Protokol No;
```

```
DELETE FROM Recete WHERE Protokol No=@Protokol No;
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem Gerceklestiridi' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, '(Hata): '+ ERROR MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.13. İlaç satış listesi üreten gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[SatilanIlacListe]
AS
SELECT
H.TC_No AS [TC Kimlik No],
H.Adi_Soyadi AS [Ad Soyad],
HS.Satis_Tarihi AS [Satış Tarihi],
I.Barkod AS[Barkod],
I.Ilac_Adi AS [İlaç],
HS.Odenecek_Tutar AS [Toplam Tutar]
FROM Hasta AS H, Hasta_Satilan_Ilac AS HS,Ilac AS I
WHERE
H.TC_No=HS.TC_No AND HS.Barkod=I.Barkod
ORDER BY hs. Satis Tarihi DESC
5.1.14. Yeni ilaç satış kaydı gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[SatilanIlacEkle]
@TC No bigint,
@SatilanIlac IlacSatisTabloTipi READONLY
SET NOCOUNT ON;
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL READ COMMITTED;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC_No=@TC_No))
THROW 50001, 'Hasta kayıtlı değil, önce kayıt edin', 1;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM @SatilanIlac))
THROW 50001, 'Satış hiç ilaç içermiyor', 1;
INSERT INTO Hasta Satilan Ilac(TC No,Barkod,Satis Tarihi,Miktar,Odenecek Tutar)
SELECT @TC No,Barkod,(GETDATE()),Miktar,(dbo.odenecektutar()) FROM @SatilanIlac ;
COMMIT TRANSACTION:
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem tamam' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, ERROR MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.15. Mevcut ilaç satış kaydını güncelleyen gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[SatilanIlacGuncelle]
@TC No bigint,
@SatilanIlac IlacSatisTabloTipi READONLY
ΔS
SET NOCOUNT ON;
```

BEGIN TRY

```
BEGIN TRANSACTION:
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL READ COMMITTED;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta WHERE TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Hasta bulunamadı', 1;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM @SatilanIlac))
THROW 50001, 'Satış hiç ilaç içermiyor', 1;
DELETE Hasta Satilan Ilac WHERE TC No=@TC No AND Barkod NOT IN (SELECT Barkod FROM
@SatilanIlac)
UPDATE Hasta Satilan Ilac
SET Hasta Satilan Ilac.Barkod=HSI2.Barkod,
Hasta Satilan Ilac.Satis Tarihi=HSI2.Satis Tarihi,
Hasta Satilan Ilac.Miktar=HSI2.Miktar,
Hasta Satilan Ilac.Odenecek Tutar=HSI2.Odenecek Tutar
FROM Hasta_Satilan_Ilac as HSI1, @SatilanIlac as HSI2
WHERE HSI1.TC_No=HSI2.TC_No;
INSERT INTO Hasta_Satilan_Ilac(TC_No, Barkod,Satis_Tarihi, Miktar, Odenecek_Tutar)
SELECT @TC_No, HSI.Barkod, HSI.Satis_Tarihi, HSI.Miktar, HSI.Odenecek_Tutar FROM
@SatilanIlac AS HSI WHERE HSI.Barkod NOT IN (SELECT Barkod FROM Hasta Satilan Ilac
WHERE TC_No=@TC_No);
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem tamam' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION;
SELECT 1 AS Sonuc, ERROR_MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.16. Mevcut ilaç satış kaydını silen gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[SatilanIlacSil]
@TC_No bigint
AS
SET NOCOUNT ON;
BEGIN TRY
BEGIN TRANSACTION;
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL READ COMMITTED;
IF(NOT EXISTS(SELECT TOP 1 * FROM Hasta Satilan Ilac WHERE TC No=@TC No))
THROW 50001, 'Satış bulunamadı', 1;
DELETE Hasta Satilan Ilac WHERE TC No=@TC No;
COMMIT TRANSACTION;
SELECT 0 AS Sonuc, 'İşlem tamam' AS Mesaj;
END TRY
BEGIN CATCH
IF(@@TRANCOUNT>0)
ROLLBACK TRANSACTION:
SELECT 1 AS Sonuc, ERROR_MESSAGE() AS Mesaj;
END CATCH
5.1.17. Yabancıl anahtar listelerini üreten gömülü yordam
CREATE PROCEDURE [dbo].[ComboBoxListesi]
@ListeAdi varchar(50)
AS
IF (UPPER(@ListeAdi)='CINSIYET')
SELECT ' K' AS Deger, 'Kadın' AS Baslik
```

```
UNION
SELECT ' E', 'Erkek'
RETURN
ELSE IF (UPPER(@ListeAdi)='SGK')
BEGIN
SELECT ' Yok' AS Deger, 'Yok' AS Baslik
SELECT ' Emekli Sandığı', 'Emekli Sandığı'
SELECT ' Bağkur', 'Bağkur'
UNION
SELECT ' SSK', 'SSK'
RETURN
END
ELSE IF (UPPER(@ListeAdi)='ILACFORMU')
SELECT DISTINCT Ilac_Formu AS Deger, Ilac_Formu AS Baslik
FROM Ilac
ORDER BY Ilac Formu
RETURN
END
ELSE IF (UPPER(@ListeAdi)='VERILISSEKLI')
BEGIN
SELECT DISTINCT Verilis_Sekli AS Deger, Verilis_Sekli AS Baslik
FROM Ilac
ORDER BY Verilis_Sekli
RETURN
END
ELSE IF (UPPER(@ListeAdi)='RAFKODU')
BEGIN
SELECT ' ' AS Deger, 'DEPO' AS Baslik
UNION
SELECT Raf Kodu AS Deger, Raf Kodu AS Baslik
FROM Ilac
RETURN
END
ELSE IF (UPPER(@ListeAdi)='RECETETIPI')
SELECT DISTINCT Recete Tipi AS Deger, Recete Tipi AS Baslik
FROM Recete
ORDER BY Recete Tipi
RETURN
END
ELSE IF (UPPER(@ListeAdi)='ILACLISTESI')
BEGIN
SELECT
Barkod AS Deger, Ilac_Adi AS Baslik
FROM Ilac
ORDER BY Ilac Adi
RETURN
FND
```

5.2. Gömülü Yordamlarda Kullanılmak İçin Üretilen Tablo Tipleri

5.2.1. Reçete satırlarının sunucuya gönderilmesinde kullanılacak tablo tipinin oluşturulması

```
CREATE TYPE RcTabloTipi AS TABLE(
[Protokol_No] [bigint] NOT NULL,
[Barkod] [bigint] NOT NULL,
[Miktar][smallint] NOT NULL,
[Kullanim_Periyot] [varchar(50)] NOT NULL,
[Kullanim_Doz] [varchar(50)] NOT NULL)
```

5.2.2. İlaç satış satırlarının sunucuya gönderilmesinde kullanılacak tablo tipinin oluşturulması

```
CREATE TYPE IlacSatisTabloTipi AS TABLE(
[TC_No] [bigint] NULL,
[Barkod] [bigint] NULL,
[Satis_Tarihi][date]NULL,
[Miktar] [smallint] NULL,
[Odenecek_Tutar] [money] NULL )
```

5.3. Veritabanı İçin Üretilen Kullanıcı Tanımlı Fonksiyon

5.3.1. Ödeme tutarını hesaplayan fonksiyon

```
CREATE FUNCTION [dbo].[odenecektutar] ()
RETURNS money
AS
BEGIN
DECLARE @odemetutar money;
DECLARE @sgk varchar(20), @bfiyat money,@TCno bigint, @barkod bigint, @miktar smallint
SELECT @TCno=Hasta.TC No,@barkod=Hasta Satilan Ilac.Barkod,@miktar=Miktar, @sgk=SGK,
@bfiyat=Ilac.Birim Fiyat
FROM Hasta inner join Hasta Satilan Ilac ON Hasta.TC No=Hasta Satilan Ilac.TC No
inner join Ilac ON Hasta Satilan Ilac.Barkod= Ilac.Barkod
IF @sgk =' Yok'
BEGIN
SELECT @odemetutar = (@bfiyat*@miktar)
END
ELSE
BEGIN
SELECT @odemetutar = (@bfiyat*@miktar)/5;
RETURN @odemetutar;
END
```

5.4. Veritabanı İçin Üretilen Tetikleyici

5.4.1. Reçete tarihini kontrol eden tetikleyici

```
CREATE TRIGGER [dbo].[Recete_Tarih_Kontrol] ON [dbo].[Recete]
AFTER INSERT , UPDATE
AS
IF UPDATE(recete_tarihi)
BEGIN
DECLARE @FARK INT
SELECT @FARK = DATEDIFF(dd, Recete_Tarihi,GETDATE())
FROM INSERTED
IF @FARK >= 15
BEGIN
RAISERROR('15 Gün Öncesinin Reçetesi Artık Geçerli Değildir.İlaç Satılamaz!',16, 1)
ROLLBACK
RETURN
END
END
```

6. ARAYÜZ YAZILIMI

6.1. Ana Form

6.1.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.1.2. Açıklama

Ana formda 4 adet buton ile hasta listesine, ilaç listesine, reçete listesine ve ilaç satışlarını kaydeden İlaç satış listesine bağlantı yapılmıştır.

6.1.3. Kaynak Kodları

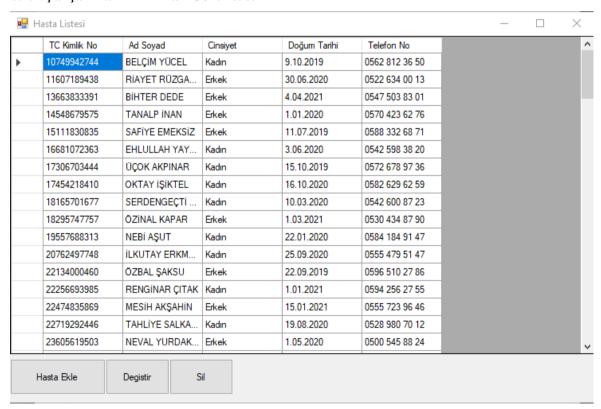
```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;

namespace ECZANE
{
    public partial class AnaForm : Form
    {
        public AnaForm()
```

```
{
            InitializeComponent();
        private void HastaListesiGetir_Click(object sender, EventArgs e)
            HastaListe hstlst = new HastaListe();
            hstlst.Show();
        private void IlacListesiGetir_Click(object sender, EventArgs e)
            IlacListe ilclst = new IlacListe();
            ilclst.Show();
        }
        private void Recete Click(object sender, EventArgs e)
            ReceteListe rctlst = new ReceteListe();
            rctlst.Show();
        private void IlacSatis_Click(object sender, EventArgs e)
            IlacSatisListesi isl = new IlacSatisListesi();
            isl.Show();
    }
}
```

6.2. Hasta Listesi

6.2.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.2.2. Açıklama

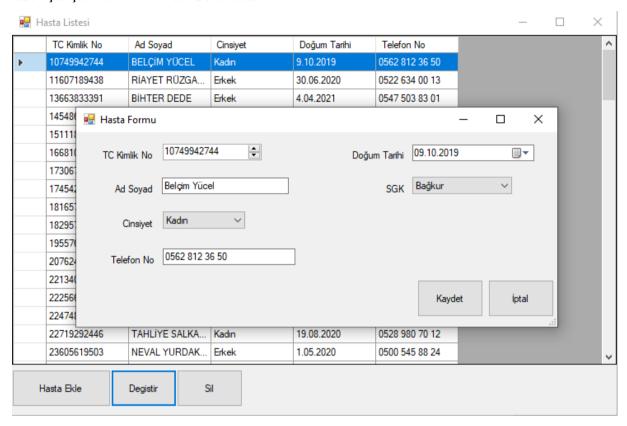
Hasta listesi, hastanın TC kimlik numarasını, adını ve soyadını, cinsiyetini, doğum tarihini ve telefon numarasını içeren bir listedir. Hasta ekleme, güncelleme ve silme işlemlerini yapmak için 3 buton eklenmiştir.

6.2.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
    public partial class HastaListe: Form
        public HastaListe()
            InitializeComponent();
            ListeGetir();
        void ListeGetir()
            HastaListeGrid.DataSource =
VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_TabloGelir("HastaListe", null);
        private void YeniHastaKayit_Click(object sender, EventArgs e)
            HastaFormu hstfrm = new HastaFormu();
            if (hstfrm.yeniKayiEkle())
                ListeGetir();
        private void HastaGuncelle_Click(object sender, EventArgs e)
            if(HastaListeGrid.SelectedRows.Count<1)</pre>
            {
                MessageBox.Show("Önce Güncellenecek Kaydı Seçin.");
                return;
            }
           long f_HastaGuncelle =
Convert.ToInt64(HastaListeGrid.SelectedRows[0].Cells["TC Kimlik No"].Value);
            HastaFormu hstfrm = new HastaFormu();
            if (hstfrm.kayitGuncelle(f_HastaGuncelle))
                ListeGetir();
        private void HastaSil_Click(object sender, EventArgs e)
            if(HastaListeGrid.SelectedRows.Count<1)</pre>
            {
                MessageBox.Show("Önce Silinecek Kaydı Seçin.");
                return;
            long f TCno =Convert.ToInt64(HastaListeGrid.SelectedRows[0].Cells["TC
Kimlik No"].Value);
            HastaFormu hstfrm = new HastaFormu();
```

6.3. Hasta Formu

6.3.1. Calışan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.3.2. Açıklama

Hasta ekleme ve güncelleme işlemlerinde hasta formu açılmaktadır. Hasta eklemede boş form açılır. Hasta güncelleme de seçilen satırdaki hasta bilgileri hasta formunda görülür. Silmek için hasta listesinden sütun seçilip sil butonuna basılır.

6.3.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;

namespace ECZANE
{
   public partial class HastaFormu : Form
```

```
{
        int islem;
        long TC No;
        bool Sonuc = false;
        public HastaFormu()
            InitializeComponent();
            ComboBoxListesiAyarla(cbxCinsivet, "CINSIYET");
            ComboBoxListesiAyarla(cbxSGK, "SGK");
        }
        void ComboBoxListesiAyarla(ComboBox combo, string listeAdi)
            combo.DisplayMember = "Baslik";
            combo.ValueMember = "Deger";
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("ListeAdi", listeAdi));
            combo.DataSource =
VeriTabani SQLServer.ProsedurCalistir TabloGelir("ComboBoxListesi", parametreler);
        public bool yeniKayiEkle()
            islem = 0;
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitGuncelle(long HastaTCNo)
            islem = 1;
            TC_No = HastaTCNo;
            DataTable f_kayit = VeriTabani_SQLServer.SELECTCalistir("SELECT*FROM Hasta
WHERE TC No=" + HastaTCNo);
            if (f kayit.Rows.Count < 1)</pre>
                MessageBox.Show("Hasta Kaydı Bulunamadı!");
                return false;
            nudTCNo.Value = Convert.ToInt64(f kayit.Rows[0]["TC No"]);
            txtAdSoyad.Text = f_kayit.Rows[0]["Adi_Soyadi"].ToString();
            cbxCinsiyet.SelectedValue = f kayit.Rows[0]["Cinsiyet"].ToString();
            dtpDogumTarihi.Value =
Convert.ToDateTime(f_kayit.Rows[0]["Dogum_Tarihi"]);
            cbxSGK.SelectedValue = f_kayit.Rows[0]["SGK"].ToString();
            txtTelefonNo.Text = f_kayit.Rows[0]["Telefon_No"].ToString();
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitSil(long HastaTCNo)
            if (MessageBox.Show("Secilen hastanın kaydı silinecek. Emin misiniz?",
"Onayla", MessageBoxButtons.YesNo) != DialogResult.Yes)
                return false;
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("TC_No", HastaTCNo));
            return (VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_MesajDegerlendir("HastaSil",
parametreler));
        private void HastaKaydet Click(object sender, EventArgs e)
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("TC_No", nudTCNo.Value));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Adi_Soyadi", txtAdSoyad.Text));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Cinsiyet", cbxCinsiyet.Text));
```

```
parametreler.Add(new DictionaryEntry("Dogum_Tarihi",
dtpDogumTarihi.Value));
    parametreler.Add(new DictionaryEntry("SGK",cbxSGK.Text));
    parametreler.Add(new DictionaryEntry("Telefon_No", txtTelefonNo.Text));
    string f_prosedurAdi = "dbo.HastaEkle";
    if (islem == 1) f_prosedurAdi = "dbo.HastaGuncelle";
    if(VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_MesajDegerlendir(f_prosedurAdi,
parametreler))
    {
        Sonuc = true;
        Close();
     }
    private void KayitIptal_Click(object sender, EventArgs e)
    {
        Close();
    }
}
```

6.4. İlaç Listesi

6.4.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

Barkod	llacın Adı	Etki Grubu	llacın Formu	Veriliş Şekli	Firma	Raf Kodu	
4264152354181	5 FU-INJ 250 MG	Antidepresan	Şurup	Reçetesiz	Biomeks	C-02	
9962864291128	ABELCET 100 M	Antibiyotik	Şampuan	Turuncu Reçeteli	Farmed	C-01	
1507218476836	ABILIFY 30 MG	Ağn Kesici	Losyon	Turuncu Reçeteli	Eczacibaşı	F-03	
3084546379495	ACCUZIDE 20 M	Diğer	Emülsiyon	Kontrole Tabi	Biomeks	C-03	
1775784386240	ACECAP 30	Antibiyotik	Emülsiyon	Mor Reçeteli	Dincsa	F-02	Ī
2910731612628	ADVANTAN 15	Bulantı	Ampul	Yeşil Reçeteli	Farmed	E-01	
5366660915289	AKNEFUG BP 5	Antidepresan	Suspansiyon	Yeşil Reçeteli	Liba	E-01	
8000387449673	AKSIL-2.5 20 GR	Bulantı	Şampuan	Turuncu Reçeteli	Abott	A-02	
8513335204928	AKSIL-5 20 GR	Diğer	Sprey	Kımızı Reçeteli	Pfizer	D-03	
4338100694024	ALFUTU 10 MG	Diğer	Pomad	Turuncu Reçeteli	Sanovel	E-01	
7298421674858	ALLO-URIK 300	Antidepresan	Şurup	Kontrole Tabi	Bayer	B-01	
3193606826871	ALOFIN 1 MG 28	Antidepresan	Tablet	Kımızı Reçeteli	Farma	C-02	
4243017327535	ALOMIDE 0,1 M	Diğer	Damla	Mor Reçeteli	Sanovel	D-01	
9541955606368	ALOPEXY T %5	Tansiyon Düşürücü	Krem	Kımızı Reçeteli	Biomeks	E-02	
6230513169550	ALOXI 250 MCG	Analjezik	Granul	Reçetesiz	Gunsa	D-03	
9225964483251	ALPHA D3 1 MG	Antitussif	Suspansiyon	Turuncu Reçeteli	Generica	D-03	
7				- · ·	-	500	>

6.4.2. Açıklama

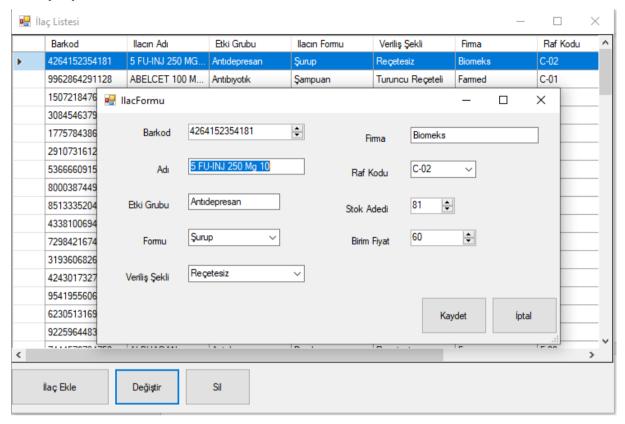
İlaç listesinde ilacın barkodu, adı, etki grubu, formu, veriliş şekli, üretici firma, raf kodu, stok miktarı ve birim fiyat bilgileri bulunur.İlaç ekleme, güncelleme ve silme işlemlerini yapmak için 3 buton eklenmiştir.

6.4.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
    public partial class IlacListe: Form
        public IlacListe()
            InitializeComponent();
            ListeGetir();
        void ListeGetir()
           IlacListeGrid.DataSource =
VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_TabloGelir("IlacListe",
            null);
        }
        private void yeniIlacEkle_Click(object sender, EventArgs e)
            IlacFormu ilcfrm = new IlacFormu();
            if (ilcfrm.yeniKayitEkle())
                ListeGetir();
        }
        private void IlacGuncelle_Click(object sender, EventArgs e)
            if (IlacListeGrid.SelectedRows.Count < 1)</pre>
            {
                MessageBox.Show("Önce Güncellenecek Kaydı Seçin.");
                return;
            long f_IlacGuncelle =
Convert.ToInt64(IlacListeGrid.SelectedRows[0].Cells["Barkod"].Value);
            IlacFormu ilcfrm = new IlacFormu();
            if (ilcfrm.kayitGuncelle(f_IlacGuncelle))
                ListeGetir();
        private void IlacSil_Click(object sender, EventArgs e)
            if (IlacListeGrid.SelectedRows.Count < 1)</pre>
            {
                MessageBox.Show("Once Silinecek Kaydı Seçin.");
                return;
            long f Barkod =
Convert.ToInt64(IlacListeGrid.SelectedRows[0].Cells["Barkod"].Value);
            IlacFormu ilcfrm = new IlacFormu();
            if (ilcfrm.kayitSil(f_Barkod))
                ListeGetir();
        }
    }
}
```

6.5. İlaç Formu

6.5.1. Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.5.2. Açıklama

İlaç ekleme ve güncelleme işlemlerinde ilaç formu açılmaktadır. İlaç eklemede boş form açılır. İlaç güncelleme de seçilen satırdaki ilaç bilgileri ilaç formunda görülür. Silmek için ilaç listesinden sütun seçilip sil butonuna basılır.

6.5.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
    public partial class IlacFormu : Form
        int islem;
        long BarkodNo;
        bool Sonuc = false;
        public IlacFormu()
            InitializeComponent();
```

```
ComboBoxListesiAyarla(cmbIlacFormu, "ILACFORMU");
            ComboBoxListesiAyarla(cmbVerilisSekli, "VERILISSEKLI");
            ComboBoxListesiAyarla(cmbRafKodu, "RAFKODU");
        }
        void ComboBoxListesiAyarla(ComboBox combo, string listeAdi)
            combo.DisplayMember = "Baslik";
            combo.ValueMember = "Deger";
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("ListeAdi", listeAdi));
            combo.DataSource =
VeriTabani SQLServer.ProsedurCalistir TabloGelir("ComboBoxListesi", parametreler);
        public bool yeniKayitEkle()
            islem = 0;
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitGuncelle(long IlacBarkodNo)
            islem = 1;
            BarkodNo = IlacBarkodNo;
            DataTable f_kayit = VeriTabani_SQLServer.SELECTCalistir("SELECT*FROM Ilac
WHERE Barkod=" + IlacBarkodNo);
            if (f_kayit.Rows.Count < 1)</pre>
                 MessageBox.Show("İlaç Kaydı Bulunamadı!");
                 return false;
            nudBarkod.Value = Convert.ToInt64(f_kayit.Rows[0]["Barkod"]);
            txtIlacAdi.Text = f_kayit.Rows[0]["Ilac_Adi"].ToString();
            txtEtkiGrubu.Text = f_kayit.Rows[0]["Etki_Grubu"].ToString();
            cmbIlacFormu.SelectedValue= f kayit.Rows[0]["Ilac Formu"].ToString();
            cmbVerilisSekli.SelectedValue =
f_kayit.Rows[0]["Verilis_Sekli"].ToString();
            txtFirmaAdi.Text = f kayit.Rows[0]["Firma"].ToString();
            cmbRafKodu.SelectedValue = f_kayit.Rows[0]["Raf_Kodu"].ToString();
            nudStokAdedi.Value=Convert.ToInt32(f_kayit.Rows[0]["Stok_Adedi"]);
            nudBirimFiyat.Value= Convert.ToDecimal(f kayit.Rows[0]["Birim Fiyat"]);
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitSil(long IlacBarkodNo)
            if (MessageBox.Show("Seçilen ilaç kaydı silinecek. Emin misiniz?",
"Onayla", MessageBoxButtons.YesNo) != DialogResult.Yes)
                 return false;
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Barkod", IlacBarkodNo));
            return (VeriTabani SQLServer.ProsedurCalistir MesajDegerlendir("IlacSil",
parametreler));
        private void IlacKaydet_Click(object sender, EventArgs e)
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Barkod", nudBarkod.Value));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Ilac_Adi", txtIlacAdi.Text));
parametreler.Add(new DictionaryEntry("Etki_Grubu", txtEtkiGrubu.Text));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Ilac Formu",
cmbIlacFormu.SelectedValue));
```

```
parametreler.Add(new DictionaryEntry("Verilis Sekli",
cmbVerilisSekli.SelectedValue));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Firma", txtFirmaAdi.Text));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Raf_Kodu",
cmbRafKodu.SelectedValue));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Stok_Adedi", nudStokAdedi.Value));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Birim Fiyat", nudBirimFiyat.Value));
            string f prosedurAdi = "dbo.IlacEkle";
            if (islem == 1) f_prosedurAdi = "dbo.IlacGuncelle";
            if (VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_MesajDegerlendir(f_prosedurAdi,
parametreler))
                Sonuc = true;
                Close();
        private void Iptal_Click(object sender, EventArgs e)
            Close();
}
```

6.6. Recete Listesi

6.6.1.Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

Protokol No	Reçete Tarihi	Reçete Tipi	TC Kimlik Numarası	Ad Soyad	
718712485231	26.04.2020	Turuncu	88113553821	ZİYNET ŞAVRAN	
439683647166	23.04.2020	Yeşil	24875153499	ÜNAY ALĞAN	
149064216932	18.04.2020	Mor	79195570581	KÜHSAR BAL	
340561514070	18.04.2020	Turuncu	79750567681	DURDU DURAK	
400870712864	18.04.2020	Turuncu	79195570581	KÜHSAR BAL	
212041380608	16.04.2020	Turuncu	91357363066	DAREKUTNI TEPEHAN	
941387498116	14.04.2020	Nomal	78594133145	TANDORUK GEYİK	
142887331659	12.04.2020	Mor	49248533851	UZTEKIN DEMIRDOĞAN	
103455138237	11.04.2020	Mor	52267976120	TÜMKAN BİŞİ	
540573666346	10.04.2020	Nomal	58330359981	YİĞİTKAN TUĞRA	
403731568478	7.04.2020	Nomal	73972031571	SABİKUN MERAL	
256427452836	3.04.2020	Yeşil	14548679575	TANALP INAN	
471976298968	3.04.2020	Kımızı	64406899255	FAYSAL TAYFUN	
524236201480	2.04.2020	Kımızı	91357363066	DAREKUTNÍ TEPEHAN	
648134793220	2.04.2020	Kımızı	17454218410	OKTAY İŞİKTEL	
344885010949	29.03.2020	Turuncu	90074168981	ABADI KABAN	
	07.00.0000	1,,	10505140050	siser užusi i sireri	
Recete Ekle	Değiştir	Sil			

6.6.2. Açıklama

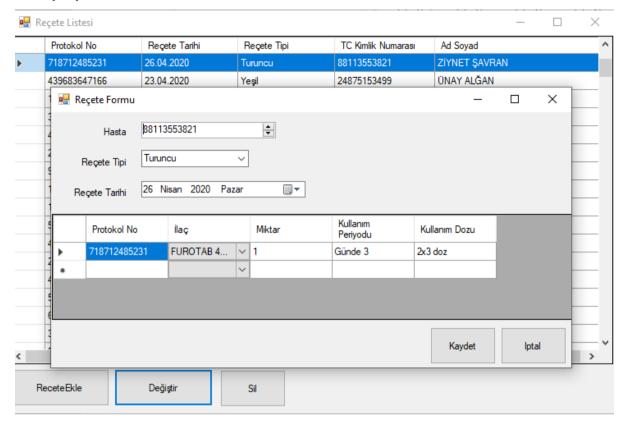
Reçete listesinde reçetenin protokol numarası, reçete tarihi, reçete tipi, reçete sahibinin TC kimlik numarası, adı ve soyadı bulunmaktadır. Reçete ekleme, güncelleme ve silme işlemlerini yapmak için 3 buton eklenmiştir.

6.6.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
    public partial class ReceteListe: Form
        public ReceteListe()
            InitializeComponent();
            ListeGetir();
        void ListeGetir()
            ReceteListeGrid.DataSource =
VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_TabloGelir("ReceteListe", null);
        private void ReceteEkle_Click(object sender, EventArgs e)
            ReceteFormu rctfrm = new ReceteFormu();
            if (rctfrm.yeniKayitEkle())
                ListeGetir();
        private void ReceteGuncelle_Click(object sender, EventArgs e)
            if (ReceteListeGrid.SelectedRows.Count < 1)</pre>
                MessageBox.Show("Once Güncellenecek Kaydı Seçin.");
                return;
            long f_ReceteGuncelle =
Convert.ToInt64(ReceteListeGrid.SelectedRows[0].Cells["Protokol No"].Value);
            ReceteFormu rctfrm = new ReceteFormu();
            if (rctfrm.kayitGuncelle(f_ReceteGuncelle))
                ListeGetir();
        private void ReceteSil_Click(object sender, EventArgs e)
            if (ReceteListeGrid.SelectedRows.Count < 1)</pre>
            {
                MessageBox.Show("Önce Silinecek Kaydı Seçin.");
                return;
            long f_Protokolno =
Convert.ToInt64(ReceteListeGrid.SelectedRows[0].Cells["Protokol No"].Value);
            ReceteFormu rctfrm = new ReceteFormu();
            if (rctfrm.kayitSil(f_Protokolno))
                ListeGetir();
        }
    }
}
```

6.7. Reçete Formu

6.7.1. Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.7.2. Açıklama

Reçete ekleme ve güncelleme işlemlerinde reçete formu açılmaktadır. Reçete eklemede boş form açılır. Reçete güncellemede seçilen satırdaki ilaçların bilgileri ve reçete bilgileri reçete formunda görülür. Silmek için reçete listesinden sütun seçilip sil butonuna basılır.

6.7.3. Kaynak Kodları

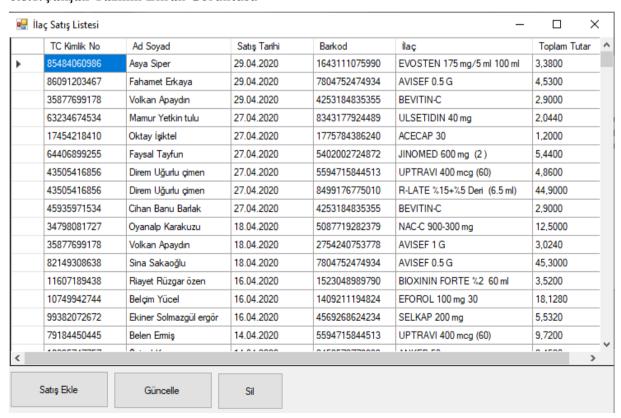
```
using System;
using System.Collections;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Data.SqlTypes;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
    public partial class ReceteFormu : Form
        int islem;
        long ProtokolNo;
        bool Sonuc = false;
        public ReceteFormu()
```

```
{
            InitializeComponent();
            ComboBoxListesiAyarla(cbxReceteTipi, "RECETETIPI");
            ComboBoxListesiAyarla(Barkod, "ILACLISTESI");
        }
        void ComboBoxListesiAyarla(object combo, string listeAdi)
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("ListeAdi", listeAdi));
            if (combo is DataGridViewComboBoxColumn)
            {
                (combo as DataGridViewComboBoxColumn).DisplayMember = "Baslik";
                (combo as DataGridViewComboBoxColumn).ValueMember = "Deger";
                (combo as DataGridViewComboBoxColumn).DataSource =
                VeriTabani SQLServer.ProsedurCalistir TabloGelir("ComboBoxListesi",
parametreler);
            else
            {
                (combo as ComboBox).DisplayMember = "Baslik";
                (combo as ComboBox).ValueMember = "Deger";
                (combo as ComboBox).DataSource =
                VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_TabloGelir("ComboBoxListesi",
parametreler);
        }
        public bool yeniKayitEkle()
            islem = 0;
            ReceteILacGrid.DataSource = VeriTabani SQLServer.SELECTCalistir("SELECT
*FROM Recete Ilac WHERE Barkod = 000000000000");
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        }
        public bool kayitGuncelle(long ri ProtokolNo)
            islem = 1;
            ProtokolNo = ri ProtokolNo;
            DataTable f kayit = VeriTabani SOLServer.SELECTCalistir("SELECT * FROM
Recete WHERE Protokol No=" + ProtokolNo);
            if (f kayit.Rows.Count < 1)</pre>
                MessageBox.Show("İlaç kaydı bulunamadı!..");
                return false:
            dtpReceteTarihi.Value =
Convert.ToDateTime(f_kayit.Rows[0]["Recete_Tarihi"]);
            cbxReceteTipi.SelectedValue = f_kayit.Rows[0]["Recete_Tipi"].ToString();
            nudHastaTcNo.Value = Convert.ToInt64(f_kayit.Rows[0]["TC_No"]);
            ReceteILacGrid.DataSource = VeriTabani_SQLServer.SELECTCalistir("SELECT *
FROM Recete Ilac WHERE Protokol No = " + ProtokolNo);
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitSil(long ri ProtokolNo)
            if (MessageBox.Show("Secilen recete kayd1 silinecek. Emin misiniz?",
"Onayla",
            MessageBoxButtons.YesNo) != DialogResult.Yes)
                return false;
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Protokol_No", ri_ProtokolNo));
```

```
return
(VeriTabani SQLServer.ProsedurCalistir MesajDegerlendir("ReceteSil", parametreler));
        private void ReceteKaydet_Click_1(object sender, EventArgs e)
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("@Protokol No", nudPNO.Value));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Recete Tarihi",
dtpReceteTarihi.Value));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Recete Tipi",
cbxReceteTipi.SelectedValue));
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("TC No", nudHastaTcNo.Value));
            DataTable f ilaclar = (ReceteILacGrid.DataSource as DataTable);
            f ilaclar.AcceptChanges();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("Recete Ilac", f ilaclar));
            string f_prosedurAdi = "dbo.ReceteEkle";
                             f_prosedurAdi = "dbo.ReceteGuncelle";
            if (islem ==1)
            if (VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_MesajDegerlendir(f_prosedurAdi,
parametreler))
                Sonuc = true;
                Close();
            }
        private void Iptal_Click(object sender, EventArgs e)
            Close();
    }
}
```

6.8. İlaç Satış Listesi

6.8.1. Calısan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.8.2. Açıklama

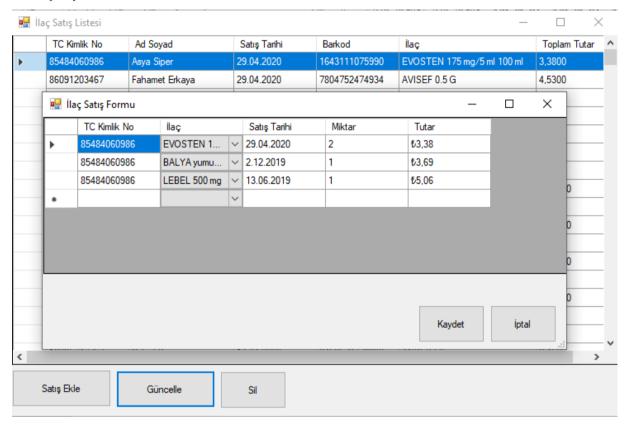
İlaç satış listesinde hastanın TC kimlik numarası, adı ve soyadı, ilacın satış tarihi, barkodu, adı ve ödeme koşuluna göre tutarı listelenmiştir. İlaç satış ekleme, güncelleme ve silme işlemlerini yapmak için 3 buton eklenmiştir.

6.8.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
    public partial class IlacSatisListesi : Form
        public IlacSatisListesi()
            InitializeComponent();
            ListeGetir();
        }
        void ListeGetir()
            IlacSatisGrid.DataSource =
VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_TabloGelir("SatilanIlacListe", null);
        private void IlacSatisEkle_Click(object sender, EventArgs e)
            IlacSatisFormu hlc = new IlacSatisFormu();
            if (hlc.yeniKayitEkle())
                ListeGetir();
        }
        private void IlacSatisGuncelle_Click(object sender, EventArgs e)
            if (IlacSatisGrid.SelectedRows.Count < 1)</pre>
            {
                MessageBox.Show("Önce Güncellenecek Kaydı Seçin.");
                return;
            long f SatisGuncelle =
Convert.ToInt64(IlacSatisGrid.SelectedRows[0].Cells["TC Kimlik No"].Value);
            IlacSatisFormu ilcsts = new IlacSatisFormu();
            if (ilcsts.kayitGuncelle(f_SatisGuncelle))
                ListeGetir();
        }
        private void IlacSatisSil Click(object sender, EventArgs e)
            if (IlacSatisGrid.SelectedRows.Count < 1)</pre>
                MessageBox.Show("Once Silinecek Kaydı Seçin.");
                return:
```

6.9. İlaç Satış Formu

6.9.1. Çalışan Yazılım Ekran Görüntüsü

6.9.2. Açıklama

İlaç satış ekleme ve güncelleme işlemlerinde ilaç satış formu açılmaktadır. İlaç satış eklemede boş form açılır. İlaç satış güncellemede seçilen satırdaki ilaçların bilgileri ilaç satış formunda görülür. Formda hastanın satın aldığı ilaçlar aynı anda sisteme girilebilir. Fakat her ilaç, ilaç listesinde ayrı satırlara kaydedilmektedir. Aynı zamanda bir hastanın farklı zamanlarda aldığı ilaçları topluca bu listede görüntüleyebildiğimiz için ilaç kullanımları takip edilmesi gereken hastalar kontrol edilebilir. Hastanın bir satış bilgisi silmek istendiğinde ilaç satış listesinden satırın seçilip silinmesi yeterlidir.

6.9.3. Kaynak Kodları

```
using System;
using System.Collections;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
```

```
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.Windows.Forms;
namespace ECZANE
{
    public partial class IlacSatisFormu : Form
        int islem;
        long hastaTC;
        bool Sonuc = false;
        public IlacSatisFormu()
            InitializeComponent();
            ComboBoxListesiAyarla(Barkod, "ILACLISTESI");
        void ComboBoxListesiAyarla(object combo, string listeAdi)
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("ListeAdi", listeAdi));
            if (combo is DataGridViewComboBoxColumn)
            {
                (combo as DataGridViewComboBoxColumn).DisplayMember = "Baslik";
                (combo as DataGridViewComboBoxColumn).ValueMember = "Deger";
                (combo as DataGridViewComboBoxColumn).DataSource =
                VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_TabloGelir("ComboBoxListesi",
parametreler);
            else
                (combo as ComboBox).DisplayMember = "Baslik";
                (combo as ComboBox).ValueMember = "Deger";
                (combo as ComboBox).DataSource =
                VeriTabani SOLServer.ProsedurCalistir TabloGelir("ComboBoxListesi",
parametreler);
        public bool yeniKayitEkle()
            islem = 0;
            IlacSatisGrid.DataSource = VeriTabani SQLServer.SELECTCalistir("SELECT *
FROM Hasta Satilan Ilac WHERE TC No = 00000000000");
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitGuncelle(long hsi_TC)
            islem = 1;
            hastaTC = hsi_TC;
            DataTable f_kayit = VeriTabani_SQLServer.SELECTCalistir("SELECT * FROM
Hasta_Satilan_Ilac WHERE TC_No=" + hastaTC);
            nudTCNo.Value = Convert.ToInt64(f_kayit.Rows[0]["TC_No"]);
            IlacSatisGrid.DataSource = VeriTabani_SQLServer.SELECTCalistir("SELECT *
FROM Hasta_Satilan_Ilac WHERE TC_No = " + hastaTC);
            this.ShowDialog();
            return Sonuc;
        public bool kayitSil(long hsi_TC)
```

```
if (MessageBox.Show("Seçilen satılan ilaç kaydı silinecek. Emin misiniz?",
"Onayla",
            MessageBoxButtons.YesNo) != DialogResult.Yes)
                return false;
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("TC_No", hsi_TC));
(VeriTabani SQLServer.ProsedurCalistir MesajDegerlendir("SatilanIlacSil",
parametreler));
        }
        private void SatisKaydet_Click(object sender, EventArgs e)
            ArrayList parametreler = new ArrayList();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("@TC No", nudTCNo.Value));
            DataTable f ilacsatis = (IlacSatisGrid.DataSource as DataTable);
            f_ilacsatis.AcceptChanges();
            parametreler.Add(new DictionaryEntry("SatilanIlac", f_ilacsatis));
            string f_prosedurAdi = "dbo.SatilanIlacEkle";
            if (islem == 1)
                f_prosedurAdi = "dbo.SatilanIlacGuncelle";
            if (VeriTabani_SQLServer.ProsedurCalistir_MesajDegerlendir(f_prosedurAdi,
parametreler))
            {
                Sonuc = true;
                Close();
            }
        }
        private void SatisIptal_Click(object sender, EventArgs e)
            Close();
    }
}
```

SONUÇ

Eczane, ilaçların firmalardan hastalara ulaştırılmasını sağlayan ve bu amaçla yapılacak faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde önemli rol oynayan bir noktadır. Bu çalışmada bir eczane için gözlemlenen ihtiyaçlara ve iş kurallarına göre bir veri tabanı tasarımı yapılmıştır. Tasarlanan veritabanı C# ile eczane bilgi sistemi otomasyonuna dönüştürülmüştür.

Eczane ilaç satış sistemi tasarımında genel işleyişi ve birimlerin birbirleri ile ilişkileri hakkında bilgi veren bir veri tabanı tasarımı yapılmak istenmiştir. Bu çalışma temel olarak 5 aşamadan oluşmaktadır; sistemin analizi, iş kuralları ve ilişkilerin belirlenmesi, gerekli kavramsal ve mantıksal tasarımların yapılması, SQL üzerinde ilişkisel şemanın oluşturulması ve oluşturulan prosedürler ile bir uygulama ara yüzünün yapılmasıdır. Eczane ilaç satış sistemi tasarımını göstermek amacıyla Chen ER diyagramı ve ilişkisel veritabanı şeması kullanılmıştır.